

Briuselis, 2020 m. gegužės 25 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija pakeičia
2018 sausio 23 d. pranešimą ir 2019 m.
vasario 18 d. klausimų ir atsakymų
dokumentą (REV2)

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR ES AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d.³. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė⁴.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derės dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁵, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (A dalis). Šiame pranešime taip pat paaiškinamos tam tikros atitinkamos Susitarimo dėl

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Iki 2020 m. liepos 1 d. pereinamasis laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas ne ilgiau kaip 1 arba 2 metams (Susitarimo dėl išstojimo 132 straipsnio 1 dalis). Kol kas Jungtinės Karalystės vyriausybė yra atmetusi galimybę pratęsti tą laikotarpį.

⁴ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁵ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

išstoјimo nuostatos dėl atsiskyrimo (B dalis) ir taisyklės, Šiaurės Airijoje taikytinos pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (C dalis).

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, suinteresuotiesiems subjektams visų pirma rekomenduojama pritaikyti platinimo kanalus, visų pirma lygiagrečios prekybos augalų apsaugos produktais iš Jungtinės Karalystės atveju.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariami:

- ES intelektinės nuosavybės teisių (patentų, prekių ženklų) ir naudojimosi teisėmis taisyklės;
- ES maisto ir pašarų srities teisės aktai, įskaitant oficialios kontrolės taisykles;
- ES cheminių medžiagų teisės aktai.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁶.

A. TEISINĖ PADĖTIS, KURI SUSIKLOSTYS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką⁷ ir 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų⁸. Pagrindinės to pasekmės nurodomos toliau¹⁰.

1. VEIKLIJŲ MEDŽIAGŲ PATVIRTINIMAI

Susitarime dėl išstoјimo nustatyta, kad jau pereinamuoju laikotarpiu Jungtinė Karalystė nevykdo rizikos vertinimo, patikrinimo patvirtinimo ar autorizacijos

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_lt

⁷ OL L 309, 2009 11 24, p. 1.

⁸ OL L 70, 2005 3 16, p. 1.

⁹ Dėl šių reglamentų taikymo Šiaurės Airijai, žr. šio pranešimo C dalį.

¹⁰ Kalbant apie **įsisteigimo reikalavimus**, nei Reglamente (EB) Nr. 1107/2009, nei Reglamente (EB) Nr. 396/2005 nereikalaujama, kad pareiškėjai dėl augalų apsaugos produktų autorizacijos ir autorizacijos liudijimų turėtojai būtų įsisteigę ES. Nei Reglamentu (EB) Nr. 1107/2009, nei Reglamentu (EB) Nr. 396/2005 nenustatyta jokių konkrečių reikalavimų dėl veikliųjų medžiagų ar biocidinių produktų **gamybos vietos (-ų)**.

pagrindinės institucijos funkcijų, kaip nurodyta Susitarimo dėl išstojoimo VII priede¹¹. Į šį priedą įtrauktas Reglamentas (EB) Nr. 1107/2009.

Todėl po Jungtinės Karalystės išstojoimo ir jau pereinamuoju laikotarpiu Jungtinė Karalystė nebegali veikti kaip valstybė narė ataskaitos rengėja vertinant paraiškas dėl naujų veikliųjų medžiagų patvirtinimo arba dėl veikliųjų medžiagų patvirtinimo pratęsimo.

Nauja valstybė narė ataskaitos rengėja (ir, kai taikytina, bendrai ataskaitą rengianti valstybė narė), kuri iš Jungtinės Karalystės perėmė valstybės narės ataskaitos rengėjos (arba bendrai ataskaitą rengiančios valstybės narės) funkciją, pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 74 straipsnį ir jame nustatytais sąlygomis turi teisę susigrąžinti pagal šiuos reglamentus atlikto darbo išlaidas skaidriai nustatytais mokesčiais, atitinkančiais faktines atlikto darbo išlaidas. Tai taikoma ir Jungtinės Karalystės jau pradėtiems vertinimams.

Jeigu patvirtinimas buvo suteiktas su sąlyga, kad bus pateikta patvirtinamoji informacija, kurią turi įvertinti pirminė valstybė narė ataskaitos rengėja (Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 13 straipsnio 3 dalis), ir jeigu Jungtinė Karalystė veikė kaip valstybė narė ataskaitos rengėja, ši užduotis perskirta kitai valstybei narei¹².

2. DLK NUSTATYMAS

Susitarime dėl išstojoimo nustatyta, kad jau pereinamuoju laikotarpiu Jungtinė Karalystė nevykdo rizikos vertinimo, patikrinimo patvirtinimo ar autorizacijos pagrindinės institucijos funkcijų, kaip nurodyta Susitarimo dėl išstojoimo VII priede¹³. Į šį priedą įtrauktas Reglamentas (EB) Nr. 396/2005.

Taigi po Jungtinės Karalystės išstojoimo ir jau pereinamuoju laikotarpiu Jungtinė Karalystė nebegali būti vertinančiąja valstybe nare.

Valstybės narės susitarė dėl vertinančiosios valstybės narės funkcijos perskyrimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 396/2005¹⁴.

3. AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ AUTORIZACIJOS

Susitarime dėl išstojoimo nustatyta, kad jau pereinamuoju laikotarpiu Jungtinė Karalystė nevykdo rizikos vertinimo, patikrinimo patvirtinimo ar autorizacijos pagrindinės institucijos funkcijų, kaip nurodyta Susitarimo dėl išstojoimo VII priede¹⁵. Į šį priedą įtrauktas Reglamentas (EB) Nr. 1107/2009.

¹¹ Susitarimo dėl išstojoimo 128 straipsnio 6 dalis.

¹² https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides_brexit_mrl-files-reallocation.pdf

¹³ Susitarimo dėl išstojoimo 128 straipsnio 6 dalis.

¹⁴ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides_brexit_mrl-files-reallocation.pdf.

¹⁵ Susitarimo dėl išstojoimo 128 straipsnio 6 dalis.

Todėl po Jungtinės Karalystės išstojimo ir jau pereinamuoju laikotarpiu Jungtinė Karalystė nebegali veikti kaip valstybė narė zonos ataskaitos rengėja, o Jungtinė Karalystės išduoti autorizacijos liudijimai nebegali būti abipusiai pripažinti. ES valstybių narių iki išstojimo suteikti autorizacijos liudijimai, kurių atveju Jungtinė Karalystė buvo valstybė narė zonos ataskaitos rengėja, toliau galioja.

- Naujos paraiškos: Jungtinei Karalystei išstojus iš ES, Jungtinei Karalystei negali būti pateikta nauja paraiška kaip valstybei narei zonos ataskaitos rengėjai dėl augalų apsaugos produkto autorizacijos (Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 35 straipsnis).
- Vertinimai, kai Jungtinė Karalystė veikia kaip valstybė narė zonos ataskaitos rengėja, kurie išstojimo dieną dar nėra baigti: vertinimus turi atlikti ES valstybė narė, veikianti kaip valstybė narė zonos ataskaitos rengėja.
- Vertinimai, kai Jungtinė Karalystė veikia kaip valstybė narė zonos ataskaitos rengėja, kurie yra atlikti, t. y. pateikti ES valstybėms narėms¹⁶, tačiau Jungtinė Karalystė iki išstojimo dienos nėra išdavusi nacionalinio autorizacijos liudijimo: valstybės narės zonos ataskaitos rengėjos funkciją turi perimti ES valstybė narė, kuri, remdamasi parengta vertinimo ataskaita, priims sprendimą dėl savo nacionalinio autorizacijos liudijimo. Tuo remiantis turi būti išduoti kiti autorizacijos liudijimai (Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 37 straipsnio 4 dalis).
- Vertinimai, kai Jungtinė Karalystė veikia kaip valstybė narė zonos ataskaitos rengėja, kurie yra atlikti, t. y. pateikti ES valstybėms narėms¹⁷, ir Jungtinė Karalystė iki išstojimo dienos išdavė nacionalinį autorizacijos liudijimą: kitos valstybės narės turi nuspręsti dėl savo nacionalinių autorizacijos liudijimų pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 37 straipsnio 4 dalį, remdamosi Jungtinės Karalystės atliktu ir užbaigtu vertinimu.
- Autorizacijos liudijimas, pagal abipusio pripažinimo procedūrą Jungtinės Karalystės išduotas iki išstojimo dienos: tos pačios zonos arba kitos zonos ES valstybė narė (pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 40 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktus) nebegali priimti paraiškos dėl abipusio pripažinimo ir išduoti autorizacijos liudijimo, pripažindama Jungtinės Karalystės išduotą autorizacijos liudijimą, net jei šį autorizacijos liudijimą Jungtinė Karalystė išdavė iki išstojimo dienos. Abipusiu pripažinimu pagrįsti iki išstojimo dienos Jungtinės Karalystės išduoti autorizacijos liudijimai toliau galioja.

Pereinamuoju laikotarpiu Jungtinė Karalystė turi toliau priimti ir peržiūrėti naujas paraiškas dėl autorizacijos, gautas jos teritorijoje, t. y. atlikti susijusios valstybės narės funkciją pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 36 straipsnio 2 dalį ir 37 straipsnio 4 dalį. Jungtinė Karalystė turės priimti ir peržiūrėti paraiškas dėl autorizacijos liudijimų, išduotų 27 ES valstybių narių, abipusio pripažinimo pagal 40–42 straipsniuose nustatytas taisykles.

Taigi ES valstybė narė nebegali priimti paraiškos dėl abipusio pripažinimo ir išduoti susijusio autorizacijos liudijimo, kuriuo būtų pripažintas Jungtinės Karalystės

¹⁶ Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 36 straipsnio 1 dalis.

¹⁷ Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 36 straipsnio 1 dalis.

išduotas autorizacijos liudijimas, net jei ši autorizacijos liudijimą Jungtinė Karalystė išdavė iki išstojimo dienos.

4. LYGIAGREČIOS PREKYBOS LEIDIMAI¹⁸

Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 52 straipsnyje nustatyta, kad lygiagrečios prekybos leidimai išduodami lygiagrečiai prekybai tarp valstybių narių.

Pereinamuoju laikotarpiu lygiagrečios prekybos leidimai toliau galioja ir gali būti išduodami.

ES valstybės narės išduotas lygiagrečios prekybos augalų apsaugos produktu, kurio kilmės valstybė narė yra Jungtinė Karalystė, leidimas pasibaigus pereinamajam laikotarpiui nebegalioja¹⁹.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui valstybės narės negali išduoti lygiagrečios prekybos leidimų pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 52 straipsnį, jei kilmės šalis yra Jungtinė Karalystė.

B. ATITINKAMOS SUSITARIMO DĖL IŠSTOJIMO NUOSTATOS DĖL ATSISKYRIMO

Susitarimo dėl išstojimo 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė, kuri iki pereinamojo laikotarpio pabaigos buvo teisėtai pateikta rinkai ES arba Jungtinėje Karalystėje, gali būti toliau tiekiama ES arba Jungtinės Karalystės rinkai ir judėti iš vienos rinkos į kitą, kol ji pasieks galutinį vartotoją.

Ta nuostata besiremiančiam ekonominės veiklos vykdytojui tenka pareiga atitinkamu dokumentu įrodyti, kad prekė buvo pateikta ES arba Jungtinės Karalystės rinkai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos²⁰.

Toje nuostatoje pateikimas rinkai – tai pirmas prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį ar neatlygintinai²¹. Prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti, tiekimas – tai, kad, „pasibaigus gamybos etapui, esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė yra dviejų ar daugiau juridinių arba fizinių asmenų rašytinio ar žodinio susitarimo dėl su atitinkama preke susijusios nuosavybės teisės, bet kurios kitos turtinės teisės arba valdymo perleidimo dalykas arba yra juridiniam arba fiziniam asmeniui ar asmenims pateikto pasiūlymo sudaryti tokį susitarimą dalykas“²².

¹⁸ Primenama, kad šiame pranešime nenagrinėjami intelektinės nuosavybės ir naudojimosi intelektinės nuosavybės teisėmis klausimai.

¹⁹ Lygiagrečios prekybos leidimo pagal 52 straipsnį suteikimo sąlyga yra tokia: jis suteikiamas produktui, kuris yra tapatus ES valstybėje narėje (kilmės valstybėje narėje) autorizuotam augalų apsaugos produktui.

²⁰ Susitarimo dėl išstojimo 42 straipsnis.

²¹ Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio a ir b punktai.

²² Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio c punktas.

Pavyzdys. Jungtinėje Karalystėje įsikūrusio gamintojo Jungtinėje Karalystėje arba valstybėje narėje įsikūrusiam didmenininkui iki pereinamojo laikotarpio pabaigos pagal lygiagrečios prekybos leidimą parduotas atskiras augalų apsaugos produktas gali būti toliau platinamas, kol pasiekia galutinį vartotoją, ir naudojamas²³²⁴.

C. TAISYKLĖS, ŠIAURĖS AIRIJOJE TAIKYTINOS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Po pereinamojo laikotarpio pabaigos taikomas Protokolas dėl Airijos ir Šiaurės Airijos²⁵. Protokolui dėl Airijos ir Šiaurės Airijos turi periodiškai pritarti Šiaurės Airijos Teisėkūros Asamblėja, o pradinis taikymo laikotarpis trunka 4 metus nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos²⁶.

Pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos tam tikros ES teisės nuostatos taip pat taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje. Be to, Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos ES ir Jungtinė Karalystė susitarė, kad tiek, kiek ES taisyklės taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje, Šiaurės Airija bus laikoma valstybe nare²⁷.

Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos nustatyta, kad Reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 ir Reglamentas (EB) Nr. 396/2005 taikomas Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje²⁸.

Tai reiškia, kad turi būti laikoma, jog šio pranešimo A ir B dalyse nuorodos į ES apima nuorodas ir į Šiaurės Airiją, o nuorodos į Jungtinę Karalystę yra tik nuorodos į Didžiąją Britaniją.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- augalų apsaugos produktai, pateikti rinkai Šiaurės Airijoje, turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 reikalavimus;
- Šiaurės Airijos rinkai pateikti maisto produktai ir pašarai turi atitikti didžiausią leidžiamą liekanų koncentraciją, nustatytą pagal Reglamentą (EB) Nr. 396/2005;

²³ Tai reiškia, kad tik tos prekės, kurios prieš pasibaigiant pereinamajam laikotarpiui buvo pateiktos Jungtinės Karalystės arba ES valstybės narės rinkai remiantis lygiagrečios prekybos leidimu, gali būti toliau parduodamos galutiniam naudotojui ir naudojamos galutinio naudotojo.

²⁴ Tai nedaro poveikio nacionalinių valdžios institucijų galimybei apriboti pardavimą ir taikyti sąlygas atitinkamiems produktams tais atvejais, kai tai leidžiama, ir tiek, kiek tai leidžiama pagal Sąjungos teisę, žr. Susitarimo dėl išstojimo 41 straipsnio 5 dalį.

²⁵ Susitarimo dėl išstojimo 185 straipsnis.

²⁶ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 18 straipsnis.

²⁷ Susitarimo dėl išstojimo 7 straipsnio 1 dalis kartu su Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnio 1 dalimi.

²⁸ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 5 straipsnio 4 dalis ir to protokolo 2 priedo 24 skirsnis.

- Šiaurės Airijoje pagamintas ir į ES siunčiamas augalų apsaugos produktas nėra importuojamas augalų apsaugos produktas;
- iš Didžiosios Britanijos į Šiaurės Airiją siunčiamas augalų apsaugos produktas yra importuojamas augalų apsaugos produktas;
- Jungtinėje Karalystėje autorizuotam augalų apsaugos produktui Šiaurės Airijos atžvilgiu gali būti suteiktas ES valstybės narės lygiagrečios prekybos leidimas; ES valstybės narės autorizuotam augalų apsaugos produktui Jungtinė Karalystė gali suteikti lygiagrečios prekybos leidimą Šiaurės Airijos atžvilgiu²⁹.

Tačiau pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, nenumatyta galimybė:

- dalyvauti Sąjungos sprendimų priėmimo ir formavimo procese³⁰;
- inicijuoti prieštaravimo, apsaugos arba arbitražo procedūras tiek, kiek jos yra susijusios su ES valstybių narių priimtais reglamentais ir standartais arba atliktu vertinimu, registracija, sertifikavimu, patvirtinimu ir autorizacija;³¹
- vykdyti vertinimo, patikrinimo ir autorizacijos pagrindinės institucijos funkcijas³²;
- teisėtai į Šiaurės Airijos rinką pateiktų produktų atveju remtis kilmės šalies principu arba abipusio pripažinimo principu iki pereinamojo laikotarpio pabaigos tarptautinės registracijos nurodant Sąjungos teritoriją pagrindu suteikta tarptautiniu mastu įregistruotų prekių ženklų arba dizaino apsauga pagal Madrido tarptautinės ženklų registracijos sistemą arba Hagos pramoninio dizaino tarptautinės registracijos sistemą³³.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- Jungtinė Karalystė, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, negali būti valstybe nare ataskaitos rengėja (dėl veikliosios medžiagos), valstybe nare zonos ataskaitos rengėja (dėl augalų apsaugos produktų) arba vertinančiąja valstybe nare (dėl didžiausios leidžiamosios liekanų koncentracijos);
- Jungtinės Karalystės Šiaurės Airijos atžvilgiu suteiktai autorizacijai negali būti taikomas abipusis pripažinimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 40 straipsnį.

²⁹ Tai nedaro poveikio intelektinės nuosavybės ir naudojimosi teisėmis aspektams.

³⁰ Tais atvejais, kai būtina keisti informacija arba konsultuotis tarpusavyje, tai daroma jungtinėje konsultacinėje darbo grupėje, įsteigtoje pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 15 straipsnį.

³¹ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies penkta pastraipa.

³² Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnio 6 dalis.

³³ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa.

Be to, reikėtų pabrėžti, kad Jungtinė Karalystė negali prašyti mokslinių nuomonių pagal Reglamento (EB) Nr. 396/2005 43 straipsnį dėl Šiaurės Airijos³⁴.

Pesticidams skirtoje Komisijos svetainėje (https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides_en) pateikiama bendra su Reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 ir Reglamentu (EB) Nr. 396/2005 susijusi informacija. Prireikus šie tinklalapiai bus atnaujinami.

Europos Komisija
Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas

³⁴ Žr. Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 2 priedo 24 skirsnis.